

ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΤΩΝ ΦΙΛΟΜΑΘΩΝ.

ΤΙΜΗ ΤΗΣ ΣΥΝΑΡΟΜΗΣ.
ΕΤΗΣΙΑ.

(Η ΠΡΩΗΝ ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΤΩΝ ΜΑΘΗΤΩΝ).

ΑΙ ΣΥΝΑΡΟΜΑΙ ΓΙΝΟΝΤΑΙ

Διὰ τὸ ἰσοπερικτὸν δρ. 12.
Διὰ τὸ ἑξωτερικὸν » 15.

Συντάσσεται ὑπὸ Α. Πανταζῆ
καὶ ἐκδίδεται ἐκ τῆς αὐτοῦ, καὶ
διὰ τοῦ ἰδίου ἐνεργεῖται πᾶσα
δοσολογία αὐτῆς ἀφορῶσα.
Τιμὴ καταχωρήσεως ἀγγε-
λιῶν λεπτ. 15 ὁ στίχος.

ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΗ ΚΑΙ ΤΩΝ ΕΙΔΗΣΕΩΝ.

Παρά τοὺς Κ. Κ. Διδασκάλους
καὶ τοὺς ἐπιτάκτας τῶν Τα-
χυδρομείων ἐν τῇ ἡμεδαπῇ

Ἐν δὲ τῇ ἀλλοδαπῇ παρὰ τοὺς
Κ. Κ. Ἑλλήνων. Προξένους
καὶ τοὺς ἰδιαιτέρους ἐπιτρό-
πους τοῦ ἐκδότη.

Ἐκδίδεται τετράκις τοῦ
μηνός.

Οὐχ οἱ πολλὰ, ἀλλ' οἱ χρήσιμα ἀναγινώσκοντές εἰσι σπουδαῖοι.

(ΑΡΙΣΤΗΠΟΥΣ).

Ἀθήναι, τὴν 24 Μαΐου 1855

Περὶ συλλογῶν φυσικῶν περιέργων.

Ἐάν ἀληθεύῃ ὅτι αἱ περιγραφαὶ τῶν ἀπὸ ἀσθενείας τινὸς ἰωμένων, ἐξιστορούντων τὰ τῆς θεραπείας, τῆς νόσου καὶ τῶν φαρμάκων οἷς χρησάμενοι ἀνέλαβον, ἀναρτώμενοι ἐν τοῖς ναοῖς καὶ ἰδίως τοῖς Ἀσκληπιείοις, ἦσαν αἱ πρῶται συλλογαὶ ἱατρικῶν παρατηρήσεων (1), ὡς δηλοῦται ἐκ τῆς μαρτυρίας τοῦ Ἱπποκράτους, ὅστις δὲν ἀπηξίου νὰ ποιῆται χρῆσιν αὐτῶν πρὸς ἰδίαν αὐτοῦ διδασκαλίαν (2), εὐλογώτατα συμπεραίνομεν ὅτι τὰ σπάνια ζῶα, φυτὰ καὶ ὄρυκτά, ἐν τοῖς ναοῖς καὶ ταῦτα καθόλου διατηρούμενα, ἦσαν αἱ πρῶται συλλογαὶ περιέργων τῆς φύσεως, καὶ ὅτι συνετέλεσαν αὐταὶ τοσοῦτον εἰς βελτίωσιν τῶν γνώσεων τῆς φυσικῆς ἱστορίας, ὅσον αἱ εἰρημέναι δέλτοι εἰς τελειοποίησιν τῆς ἱατρικῆς. Φυσικὰ ὄντα ἀήθους μεγέθους ἢ καλλονῆς καὶ ἄλλα σπάνια προϊόντα, εἰς ὧν τὴν παραγωγὴν ἐφαίνετο ἡ φύσις πάσας αὐτῆς τὰς δυνάμεις καταβαλοῦσα, ἀνετίθεντο κατὰ τοὺς ἀρχαιοτάτους χρόνους τοῖς Θεοῖς (3), ἐφέροντο εἰς τοὺς ναοὺς, ἐνθα ἡ ἀξία αὐτῶν ἠξάνετο ἔτι μᾶλλον ἐκ τῆς ἱερότητος καὶ τῆς ἀρχαιότητος τοῦ τόπου, ἐν ᾧ διετέλουν ὁσμέραι ἀυξάνοντα τὸ σέβας καὶ διερεθίζοντα τὴν περιέργειαν τῶν θεατῶν, καὶ ἐν ᾧ διετηροῦντο ὡς μνημεῖα μέχρις ἐσχάτων γενεῶν ἐπίσης σεβαστὰ ὡς καὶ τὰ λοιπὰ σκεύη καὶ ἔπιπλα τῶν οἰκοδομημάτων τούτων. Προϊόντος τοῦ χρόνου τὰ τοῖς Θεοῖς ἀνατιθέμενα φυσικὰ ταῦτα περιέργα κατέστησαν τόσον πολυάριθμα, ὥστε ἐγένοντο ἐξ αὐτῶν συλλογαὶ μεγάλαι, δὸς εἰπεῖν, ὡς πρὸς τοὺς χρόνους ἐκείνους καὶ ὡς πρὸς τὴν νηπιώδη κατάστασιν εἰς ἣν τότε ἡ φυσικὴ ἱστορία εὐρίσκετο.

Ὅτε ὁ Ἄνων ἐπέστρεψεν ἐκ τῶν εἰς ἀπωτάτας χώρας περιηγήσεων αὐτοῦ ἐκόμισεν εἰς Καρχηδόνα δέρματα γυναικῶν δασειῶν, ἃς εὗρεν ἐν ταῖς Γοργάσι νήσοις, καὶ ἀνέθεσεν αὐτὰ ὡς μνημόσυνον εἰς τὸν ναὸν τῆς Ἥρας, καὶ ἐνταῦθα ὑπῆρχον μέχρι τῆς καταστροφῆς τῆς πόλεως (4). Τὰ κέρατα Σκυθικοῦ τινος ζώου, ἐν οἷς τὸ ὕδωρ τῆς Στυγῆς, ὅπερ διέφθειρε πᾶν ἄλλο ἀγγεῖον εἰς ὃ ἐνετίθετο, ἠδύνατο νὰ διαμῆνῃ, ἐπέμφθησαν ὑπὸ τοῦ Ἀλεξάνδρου ὡς περιέργα διὰ τοῦτο εἰς τὸν ἐν Δελφοῖς ναὸν, ἀνηρτήθησαν μετ' ἐπιγραφῆς, ἣτις διετηρήθη ὑπὸ τοῦ Αἰλιανοῦ (5). Τὰ τερατώδη κέρατα τῶν πολλῶν ζῴων ἐν Μακεδονίᾳ ἐπενεγκόντων ἀγρίων ταύρων ἀνηρτήθησαν, διατάξαντος Φιλίππου τοῦ Μακεδόνα, ἐν τῷ τοῦ Ἡρακλέους ναῷ. Αἱ παραδόξως ἐσχηματισμέναι ὠμοπλάται τοῦ Πέλοπος ἀνεκείντο ἐν τῷ εἰς Ἡλίδαν ναῷ (6). Τὰ κέρα τῶν δὴ λεγομένων Ἰνδικῶν μυρμηκῶν ἐδείκνυντο ἐν τῷ εἰς Ἐρυθρὰς ναῷ τοῦ Ἡρακλέους (7). ὃ δὲ εὐρεθεὶς ἐν τῇ ἐπιζητήσει τῶν πηγῶν τοῦ Νείλου Κροκόδειλος ἐφυλάττετο, καὶ μέχρι τῶν ἡμερῶν ἔτι τοῦ Πλίνιου, εἰς τὸν ἐν Καισαρείᾳ ναὸν τῆς Ἴσιδος (8). Μέγα μέρος ῥίζης Κινναμώμου ἐτηρεῖτο ἐν χρυσοῦ ἀγγεῖῳ ἐν τινὶ τῆς Ῥώμης ναῷ, ἐνθα εἶδε καὶ ἐξήτασεν αὐτὸ ὁ αὐτὸς Πλίνιος (9). Τὸ δέρμα τοῦ τέρατος (κροκοδείλου πιθανῶς) ὅπερ ὁ Ῥωμαϊκὸς στρατὸς ἐν Ἀφρικῇ προσέβαλε καὶ κατέστρεψεν, ἐπέμφθη ὑπὸ τοῦ Ῥηγοῦλου εἰς Ῥώμην, καὶ ἀνηρτήθη ἐν τινὶ τῶν ναῶν ἐν-

θα ἐωρᾶτο μέχρι τοῦ Νουμαντινοῦ πολέμου (10). Εἰς τὸν ἐν τῇ νήσῳ Μελίτη ναὸν τῆς Ἥρας ὑπῆρχε ζεῦγος ἐλεφαντοδόντων ἐκπρεποῦς μεγέθους, οὓς ἀπήγαγε μεθ' ἑαυτοῦ ὁ τοῦ Μασινίσσου ναύαρχος καὶ μετήνεγκε πρὸς τὸν Ἡγεμόνα τούτου, ὅστις ὅμως, καὶ τοὶ θαυμάσας αὐτοὺς, ἐπέστρεψεν αὐτοὺς, ἀκούσας ὅτι ἀφῆρέθησαν ἐκ ναοῦ (11). Κεφαλὴ βασιλίσκου ἐξετέθη πρὸς θεῶν ἐν ναῷ τῆς Ἀρτέμιδος (12). Τὰ ὀστέα δὲ τοῦ κήτους, ᾧ ἐξετέθη ἡ Ἀνδρομέδα, ἐφυλάττοντο εἰς Ἴοπην μέχρι τῆς εἰς Ῥώμην μετακομιδῆς αὐτῶν (13). Ἐπὶ τῶν χρίνων τοῦ Πausanίου τὸ δέρμα τοῦ περιφήμου Καλυδωνίου υἱὸς ἐδείκνυετο ἐν τῷ εἰς Τεγέαν ναῷ τῆς Ἀλέας Ἀθηναῖς, ὅπερ ἐκ τοῦ χρόνου ἦν τότε φιλὸν τριχῶν· τοὺς ὀδόντας τούτου ἔλαβεν ὁ Αὐγουστος μετὰ τὴν ἦταν τοῦ Ἀντωνίου, καὶ κομίσας εἰς Ῥώμην ἀνέθηκε τῷ ἱερῷ τοῦ Διονύσου (14). Ὁ Ἀπολλώνιος λέγει (15) ὅτι εἶδεν εἰς Ἰνδίαν τινὰ τῶν καρῶν ἄπερ ἐφυλάττοντο εἰς τοὺς ἐν Ἑλλάδι ναοὺς ὡς περιέργα. Βέβαιον δὲ ἐστὶν ὅτι πάντα ταῦτα, εἰ καὶ τηρούμενα ἐν τοῖς ναοῖς ὡς σπάνια πράγματα, ἢ ὡς μνημεῖα ἀξιολόγων συμβάντων, ἢ ὡς πειστήρια τῶν δυσπίστων, δὲν ἐφυλάττοντο ὅμως κυρίως πρὸς τὸν σκοπὸν, δι' ὃν ἡμεῖς ἔχομεν τὰς συλλογὰς τῶν περιέργων καὶ σπανίων τῆς φύσεως πραγμάτων· οὐχ ἦττον ὅμως ὠφελούνητο ἐκ τῆς ἐξετάσεως καὶ σπουδῆς αὐτῶν πάντως οἱ φυσικοὶ, ὡς καὶ οἱ τότε ἱατροὶ ἐγυμνάζοντο ἐκ τῶν ἐν τοῖς ναοῖς πινάκων, οὓς ἀνετίθεσαν οἱ θεραπευόμενοι ἀπὸ ἀσθενειῶν εὐχαριστοῦντες τοὺς Θεοὺς διὰ τὴν ἑαυτῶν ἰασιν. Ὁ Σουετώνιος λέγει ὅτι ὁ Αὐτοκράτωρ Αὐγουστος εἶχεν ἐν τῷ οἴκῳ αὐτοῦ συλλογὴν φυσικῶν περιέργων (16). Ἐγὼ ὅμως δὲν ἐνθυμούμαι γενομένην που μνειάν παρὰ τῶν ἀρχαίων φυσικῶν περὶ ἰδίας αὐτῶν συλλογῆς, εἰ καὶ καλῶς γινώσκεται 1) ὅτι ὁ Ἀλεξάνδρος διέταξε πάντας τοὺς κυνηγοὺς, στρουθοθήρας, ἀλιεῖς καὶ ἄλλους ἵνα πέμπωσι πρὸς τὸν Ἀριστοτέλην οἰαδήποτε ἠδύνατο ζῶα· 2) ὅτι ὁ Πλίνιος αὐτὸς ἐξήταζε καὶ ἐποίει παρατηρήσεις ἐφ' ὅσων ἠδύνατο νὰ ἴδῃ ζῶων. Δὲν ὑπάρχει εὐλόγως οὐδεμίᾳ ἀμφιβολίᾳ ὅτι συλλογὴν φυσικῶν περιέργων συνέλεξεν ὁ Apuleius, ὅστις μετὰ τὸν Ἀριστοτέλην καὶ τὸν μαθητὴν αὐτοῦ Θεόφραστον ἐξέτασε βεβαίως φυσικὰ ὄντα μετὰ μεγίστης σπουδῆς καὶ κρίσεως, ὅστις παρήγγελλε καὶ ἔφερον πρὸς αὐτὸν ζῶα παντὸς γένους καὶ εἶδους, ἰδίως δὲ ἰχθύς, ζῶντα ἢ νεκρὰ ὅπως περιγράφῃ, τὰ ἐξωτερικὰ καὶ ἐσωτερικὰ αὐτῶν μέρη, τὸν ἀριθμὸν καὶ τὴν θέσιν αὐτῶν, ὀρίξῃ τὰς διακρινοῦσας αὐτὰ ιδιότητας, καὶ κατονομάξῃ αὐτὰ, ὅστις ἐπεχείρησε μακρὰς ὁδοιπορίας ἵνα γνωρίσῃ τῆς φύσεως τὰ μυστήρια, καὶ ὅστις συνέλεξεν ἐν τοῖς Γατουλίοις ὄρεσιν ἀπολιθώματα, ἄπερ ἐνόμιζε ὡς ἀποτελέσματα τοῦ ἐπὶ Δευκαλιωνος συμβάντος κατακλυσμοῦ. Λυπηρότατον ὅτι τὰ ζωολογικὰ ἔργα τοῦ σοφοῦ καὶ εὐφυοῦς τούτου ἀνδρὸς ἀπώλοντο.

Πρώτη αἰτία, δι' ἣν συλλογαὶ φυσικῶν περιέργων ἦσαν σπάνιαι καὶ ἐλείπειν κατὰ τοὺς ἀρχαίους χρόνους ἦν πάντως ἡ ἀμάθεια τῶν φυσικῶν περὶ τὸν τρόπον τῆς διατηρήσεως αὐτῶν ἀπὸ τῆς φθορᾶς καὶ σήψεως. Ἐγινώσκοντο μὲν μέθοδοί τινες καὶ ἐτίθεντο εἰς χρῆσιν, ἀλλ' ἦσαν αὐταὶ πάντῃ ἐλλειπεῖς καὶ ἦττον ἀποτελεσματικαὶ τῆς διὰ τοῦ οἰνοπνεύματος, ὅπερ κωλύει τὴν σῆψιν, καὶ, διαφανέστατον ὄν, δὲν καθιστᾶ δυσόρατα ἢ δυσεξέταστα τὰ ἐν αὐτῷ βεβυθισμένα χάριν διατηρήσεως

(1) Ἀποσπάσματα τοιούτων ἐγγραφῶν συνελέχθησαν ὑπὸ τοῦ Μερκουριάδη ἐν τῷ περὶ Γυμναστικῆς τέχνης πονήματι αὐτοῦ. Β. δλ. I, σ. 1.

(2) Πλιν. xxix 1, Στραβ. ις. σελ. 657. « Φασὶ δ' Ἱπποκράτην μάλαστα ἐκ τῶν ἐνταῦθα ἀνακειμένων θεραπειῶν γυμνάσασθαι τὰ περὶ τὰς διαίτας ». (3) Πλιν. xii 2. (4) Πλιν. vi. 31, Ἄν. Περικλ.

(5) Περὶ Ζ. γ. 40. (6) Πλιν. xxviii 4, Πaus. E. 13. 3.

(7) Πλιν. xi. 31, (8) Πλιν. v q. (9) xii. 19.

(10) Πλιν. viii. 12, Βατ. Μαξ. i. 8, Ὅρος. iv. 8, Ἰούλ. Ὅβσ. de prodig. 29. (11) Κικ. in Verrem, iv. 46, Βαλ. ρ. Μαξ. i.

(12) Σκλιγ. De Supt. xv. 246, (13) Πλιν. ix. 5, v. 13. 31, Στραβ. ις. 759. (14) Πaus. H. 46 καὶ 47. (15) Φιλίσρ. ἐν β. Ἀπόλλ. Γ. 5. ἴσως ἦσαν ταῦτα Cocoa nuts. (16) vita Gugurti 72.

πράγματα. Αί παλαιά μέθοδοι ἦσαν κί πρὸς διατήρησιν τροφῶν, ἢ τῶν νεκρῶν μεγάλων ἀνδρῶν ἐν χρῆσει. Ἐτίθεντο ταῦτα ἐν ἄλμῃ ἢ μέλιτι, ἢ περιεκαλύπτοντο κηρῷ.

Φαίνεται ὅτι κατὰ τοὺς ἀρχαιοτάτους χρόνους διετήρουν ἀσπῆτα νεκρὰ σώματα διὰ τοῦ ἄλατος (17), καὶ ὅτι ἡ συνθήκη αὕτη διετέλεσεν ἐπὶ μακρὸν ἐν χρῆσει· τούτου παραδείγματα ἀπαντῶνται πολλαχῶς τῶν ἀρχαίων συγγραφέων.

Τὸ ἐμβάλλειν εἰς μέλι νεκρῶν σώματα ἵνα προφυλάττωσι ταῦτα ἀπὸ τῆς σήψεως ἐστὶν ἀρχαιοτάτη συνθήκη, ἢ ἐπιούοντο χρῆσιν πρωϊαίτατα ἢ δὴ οἱ Ἀσσύριοι (18). Τὸ σῶμα τοῦ τῆς Σπάρτης βασιλέως Ἀγησιπόλιδος, ἐν Μακεδονίᾳ θανόντος, ἐκοιμήθη οἰκᾶδε ἐν μέλιτι τεθειμένον (19)· οὗτω καὶ τὸ τοῦ Ἀγησιλάου καὶ τὸ τοῦ Ἀριστοβούλου (20). Ὁμοίως δὲ καὶ πλείστων ἄλλων μεγάλων ἀρχαίων ἀνδρῶν, καὶ περιέργων ζώων.

Παρὰ τοῖς Σκύθαις, Ἀσσυρίοις καὶ Πέρσαις περιέπλεσσον τοὺς νεκροὺς κηρῷ (21). Φαίνεται δὲ ὅτι τὰ οὕτω κηρῷ περιεπλεασμένα σώματα ἐτίθεντο ὑπέρον ἐν μέλιτι. Τὴν μέθοδον ταύτην μεταχειρίζονται ἐν τῇ Ἀνατολῇ καὶ ταῦν οἱ μετακομίζοντες ἰχθύας, σπανίως καρπούς καὶ τὰ τοιαῦτα εἰς μακροχρόνους χώρας. Ἐκ τούτου πάντως προήλθεν ἡ συνθήκη τοῦ τιλίσσιν πρὸ τῆς ταφῆς κεκρηραμένου ὑφάσματος τὰ σώματα ἐπισθαινῶν ἀνδρῶν. Ἐκ τῶν ιστορικῶν Ῥωμαίων μνημόνων ἐστὶν ὅτι τὰ ἀνευρεθέντα ἐν τῷ τῶν Νουμά τάφῳ βιβλία μετὰ 500 ἔτη ἀπὸ τῆς ἐνταφῆς αὐτῶν ἦσαν ἀκαίρεα καὶ ἀέλαστὰ, ἐπεὶ εἶχον περιτυλιγμένα ταῦτα διὰ κηροπλασμάτος, ἀγνώστου ἴσως ὄντος τότε τοῦ κηροπλασματοῦ ὑφάσματος.

(ἀκολουθεῖ.)

—οοο—

Ἐπιμενίδης.

Ὁ ἐκ Κρήτης ποιητὴς καὶ προφήτης Ἐπιμενίδης ἦν υἱὸς Διοσίδαο ἢ Ἀγασάρκου ἐν τοῖς ἐπτὰ σοφοῖς ὑπὸ τινων καταλεγόμενος, καὶ ὡς ἴδαν ὑπὸ τῶν Θεῶν νοουόμενος, μεγίστης τιμῆς παρὰ τοῖς Ἕλλησιν ἀπέλαυεν. Τὰ περὶ αὐτοῦ ὑπὸ Διογένηος τοῦ Λαερτίου ιστορομένου εἰσιν ἄκριτος ἀνάμιξις ἑτερογενῶν παραδόσεων, ἐξ ἧς οὐδεμία σφαιρὸν ἐξάγειται ἀναντιρρήτως ἀλήθεια περὶ τοῦ βίου τοῦ ἀνδρός τούτου. Ὁ μυθικός χαρακτήρ τῶν περὶ Ἐπιμενίδου παραδόσεων καταδεικνύεται ἐκ τῆς κατατάξεως αὐτοῦ ἐν τοῖς Κούρησι καὶ ἐκ τῆς λεγομένης γεννήσεως αὐτοῦ ἐκ νόμῃς τινός. Φαίνεται δὲ σαφῶς ὅτι ἐγενήθη ἐν Φαιστό τῆς Κρήτης (Διογ. Λαέρτ. Α. 109, Πλούτ. Σόλ. 12, Περὶ ἐκλελ. χρηστρ. α), καὶ ὅτι διέτριψε τὸ πλεῖστον τοῦ βίου αὐτοῦ ἐν Κνωσσῷ, διὸ καὶ Κνωσσίος ἐνίοτε καλεῖται. Ἐπιμενίδης διήγημα ὅτι παῖς ἔτι ὢν ὁ Ἐπιμενίδης ἀπεσταλή παρὰ τοῦ πατρὸς εἰς ἄγρον πρὸς εὐρίστην προβάτου, ἐκκλίνας δὲ τῆς ὁδοῦ κατὰ μεσημβρίαν, ὑπὲρ ἄνθρωπον τινα κακοκλήθη ἐπὶ τὰ πεντήκοντα ἔτη. Ἐγερθεὶς δὲ μετὰ ταῦτα ἐζήτει τὸ πρόβατον, νομίζων ὅτι ἐπὶ ὀλίγον ἐκοιμήθη, ἰδὼν δὲ πάντα τὰ περὶ αὐτὸν μεταβεβλημένα, ἤλθε πάλιν εἰς τὸ ἄστυ διαπορούμενος, εἰσελθὼν δὲ εἰς τὴν ἐκκεντὸν οἰκίαν καὶ εὐρῶν τὸν νεώτερον ἀδελφὸν γέροντα ἦδη ὄντα, ἔμαθε παρ' ἐκείνου πᾶσαν τὴν ἀλήθειαν. Ὁ χρόνος καθ' ὃν ἤκμασεν ὁ Ἐπιμενίδης ὀρίζεται ἐκ τῆς προσκλήσεως αὐτοῦ εἰς Ἀθήνας, ἐνθα ἦκε γέρον ἦδη. Καταληθέντες οἱ Ἀθηναῖοι ὑπὸ Λοιμοῦ ἕνεκα τοῦ Κυλανεῖου ἄγρου καὶ ἐρωτήσαντες τὸ ἐν ἀδελφοῖς Μαντεῖον περὶ τοῦ πρακτοῦ πρὸς ἀπαλλαγὴν αὐτῶν ἐκ τοῦ ἐνσκήψαντος κακοῦ, ἔλαβον χρησμὸν καὶ ὁ θῆραι τὴν πόλιν ἐπεμψάν λοιπὸν νεῦν καὶ Νικίαν τὸν Νικηράτου εἰς Κρήτην καλοῦντες τὸν Ἐπιμενίδην· ἔλθων δ' οὗτος Ὀλυμπιάδι τεσσαρακοστῇ ἔκτῃ (596. π. Χ.) ἐκάθρεν αὐτῶν τὴν πόλιν διὰ διαφόρων μυστηριῶδων τελετῶν καὶ οὕτως ἔπαυσε τὸν λοιμὸν. Ἐὐγνωμόνους οἱ Ἀθηναῖοι ἐψηφίσαντο ἵνα δοθῇ αὐτῷ τάλιντον καὶ ἡ ἀπάξουσα αὐτὸν εἰς Κρήτην ναῦς· ὁ Ἐπιμενίδης τὸ μὲν ἀργύριον οὐκ ἔδεξετο, ἐποίησατο δὲ φιλίαν καὶ συμμάχίαν Κνωσσίων καὶ Ἀθηναίων. » Ἐάν ὁ Ἐπιμενίδης ἀπέθανεν

(17) Πλιν. xxxi. 9, Ψεῖδ. οἰγ. xvi. 2, μεταχειρίζοντες ἔτι πρὸς ταῦτα καὶ νίτρον Πλιν. xxxi. 10, Ἡρόδ. Β, Σεξ. ἐμπερ. εἰς Περ. Ἰστορ. 24. Οὗτος μάλιστα τὴν συνθήκην ταύτην θέλει περιεχῆν ἰδίως εἶναι.

(18) Στράβ. 15. (19) Ξενοφ. Ἑλλ. Ε. γ. 19. (20) Διόδ. Σικ. 15, Πούτ. Ίουδ. ἀρχ. 13. (21) Ἡρόδ. Δ. 71, Α. 140 κλ.

(Encycl. Americ.)

—οοο—

ἐν Κρήτῃ ἢ ἐν Σπάρτῃ, ἦτις μεταγενεστέρως ἔκαυχάτο ὅτι φυλάττει παρ' αὐτῇ τὸ σῶμα αὐτοῦ (Διογ. Λαέρτ. Α. 115) ἀβέβαιόν ἐστι. Λέγεται δὲ ὅτι ἐβίωσεν ὄλα 154 ἢ 157 ἢ μάλιστα 299 ἔτη· ἀλλὰ τὰ περὶ τῆς τοιαύτης μακροβιότητος αὐτοῦ εἰσι τόσον μυθώδη ὅσον καὶ τὸ περὶ τοῦ μακροῦ ὕπνου αὐτοῦ διήγημα. Ἐβρέθη ἀνωτέρω ὅτι προσηριθμεῖτο ὑπὸ τινων ἀρχαίων ἐν τοῖς ἐπτὰ τῆς Ἑλλάδος σοφοῖς (Λαέρτ. Προοιμ. 13, Πλούτ. Σολ. 12), πλὴν ὅσα περὶ αὐτοῦ διεβίβασαν πᾶσαι αἱ παραδόσεις τοῖς ἐπιγενομένοις ὑποδεικνύουσι χαρακτηριστὰ πολὺ διάφορον τοῦ τῶν ἐπτὰ σοφῶν κατὰ ταῦτα εἰς ὃ Ἐπιμενίδης ἀνῆκει μᾶλλον εἰς τὴν τάξιν τῶν ἱερατικῶν αἰδῶν καὶ σοφῶν, τῶν ὀρφικῶν κοινῶς λεγομένων, διότι πάντα τὰ περὶ αὐτοῦ λεγόμενά εἰσιν ἱερατικοῦ ἢ θρησκευτικοῦ χαρακτήρος· ἦν ἱερεὺς, ἐκτελῶν καθαρμούς· κάτοχος πλέον ἢ κατὰ ἀνθρώπων γνώσεων καὶ σοφίας, μάντις καὶ προφήτης, καὶ δαίμων τῶν ἱερατικῶν δυνάμεων τῶν φυτῶν. Αἱ περὶ τοῦ Ἐπιμενίδου ἰδέαι αὐταὶ διασπαρείσιν εἰς ἅπασαν τὴν ἀρχαιοτάτη ἀπὸ τῆς ἀπὸ τῆς σέβας καὶ τὸν θαυμασμὸν πάντων πρὸς αὐτόν. Τούτου ἕνεκα ἴσως πολλὰ συγγράμματα ἐμμέτρως καὶ καταλογάδην γεγραμμένα ὑπελήφθησαν ὡς ἔργα αὐτοῦ, εἴπερ ὄλας εἰσι τοιαῦτα, φαίνονται γνήσια αὐτοῦ. Ἐν τοῖς χρόνοις καθ' οὓς οὗτος ἤκμασε, τὸ περὶ τῆς φράσεως γράφειν ἦν ἐτι ἀσυνήθως ἐν Ἑλλάδι. Ὁ Διογένης Λαέρτιος (Α. 112) λέγει ὅτι συνέγραψε καταλογάδην περὶ Θουσιῶν, καὶ τῆς ἐν Κρήτῃ πολιτείας. Ἐφέρετο ἔτι καὶ ἐπιστολὴ αὐτοῦ πρὸς Σόλωνα τὸν νομοθέτην, ἀπὸ τῆς νέας διαλέκτου γεγραμμένης, περιέχουσα πολιτικὴν ἢν διέταξε Κρησὶ Μίνω, ἀλλὰ ταύτην ἀπέδειξε νόον Δημήτριος ὁ Μάγνης. Καὶ ὁ Διογένης αὐτὸς φέρει ἐπιστολὴν ἑτέραν τοῦ Ἐπιμενίδου πρὸς τὸν Σόλωνα δωριστὶ γεγραμμένην, ἀλλὰ καὶ αὕτη ἐστὶν οὐχ ἦττον νόθος τῆς ἀνωτέρω μνημονευθείσης. Ἐπὶ θεμελίῳ ἀσφαλεστέρων βεβήκειν ἡ περὶ τοῦ Ἐπιμενίδου ὡς ποιητοῦ δόξα τῶν ἀρχαίων, διότι εὐλόγως ἕκαστος παραδέχεται ὅτι ἔγραψε οὗτος ἴσως ἐμέτρως χρησμούς, καθαρμούς καὶ τὰ τοιαῦτα μᾶλλον ἢ ἄλλα (Σουῖδ. ἐν λ. Ἐπιμενίδης, Στράβ. Ι. σελ. 470, Πλουτ. Α. 14. 4). Λίαν ἀμφίβολον ὁμῶς φαίνεται ἂν ἐποίησε (κατὰ Διογένην Λαέρτιον) Κουρήτων καὶ Κορυθάντων γένεσιν καὶ θεογονίαν καὶ Ἰάσονος εἰς Κόλχους ἀπόπλουν εἰς ἔπη ἑξακισχίλια πεντακάσια, καὶ περὶ Μίνω καὶ Ῥαδάμανθυος εἰς ἔπη τετρακισχίλια. Οὐδεμία δὲ ἀμφιβολία ὅτι ὑπῆρχον κατὰ τοὺς ἀρχαίους χρόνους παλαιάτα τινὰ ποιήματα ἐπὶ θεμάτων γεγραμμένα, ἐξ ὧν ἐγενήθη ἡ συνθήκη τοῦ ὀνομάζειν Ἐπιμενίδεον ὄνομα πᾶν ὅτι ἦν ἀρχαιότατον, ἔωλον καὶ ἀήθες.

—οοο—

Περὶ τοῦ ὀνόματος Κζάρ.

Τὸ ὄνομα Κζάρ, Ζαρ ἢ Τζαρ (Czar, Zar, Zsar) φέρεται ὑπὸ τῶν αὐτοκρατόρων τῆς Ῥωσσίας. Ἐχει δὲ ἀρχαίαν Σλαβονικήν καταγωγὴν καὶ ἰσοδυναμεῖ σχεδὸν τῷ βασιλεῦσι. Ὁ αὐτοκράτωρ λέγεται ἐν τῇ αὐτῇ γλώσσῃ Κεσσάρ (Kessar). Μέχρι τοῦ 15. αἰῶνος οἱ ἄρχοντες διαφόρων Ῥωσικῶν ἐπαρχιῶν ὀνομάζοντο Weliki knaes, τούτεστι μεγάλο· πρίγκηπες· τοιοῦτοι ἦσαν οἱ τοῦ Βλαδμηρόου, τῆς Κιέβης, τῆς Μόσχας κλ. ἄρχοντες. Ὁ μέγας πρίγκηψ Βασιλεὺς ἔλαβε πρῶτος τὸ 1605 τὸν τίτλον Samo dershet, ὑπερ ἐστὶ ταυτοσημῶν τῷ Ἑλληνικῷ ὀνόματι αὐτοκράτωρ. Ὁ τοῦ Βασιλείου υἱὸς Ἰβάν παρεδέχθη τὸν τίτλον Κζάρος τῆς Μόσχας, ὃν καὶ οἱ ἀπόγονοι αὐτοῦ ἐπὶ πολὺν χρόνον ἔφερον. Τῷ 1721 ἡ Γερουσία καὶ ὁ κληρὸς ἀπένεμον εἰς Πέτρον τὸν πρῶτον ἐν ὀνόματι τοῦ ἔθνους τὸν τίτλον αὐτοκράτορος τῆς Ῥωσσίας (empereur) ὅπερ ἐν Ῥωσσίᾳ λατινιστὶ λέγουσιν imperator. Διάφοροι Εὐρωπαϊκαὶ δυνάμεις δὲν ἠθέλησαν ν' ἀναγνωρίσωσι τὸν τίτλον τούτον μέχρι περὶ τὰ μέσα τοῦ τελευταίου αἰῶνος. Ὁ πρωτότοκος υἱὸς καὶ ἐπίδοξος κληρονόμος τοῦ Κζάρου ὀνομάζετο Κζαρεβίτο (Κζαρίδης)· ἀλλὰ ὁ τίτλος οὗτος συνεξέλιπε μετὰ τοῦ ἀτυχοῦς Ἀλεξίου υἱοῦ Πέτρου τοῦ Α'. πάντες δὲ οἱ βασιλοῦντες ὀνομάζοντο ἔκτοτε μεγάλοι πρίγκηπες. Ὁ αὐτοκράτωρ Παῦλος ὁ Α. ἐπανήγαγε εἰς χρῆσιν τὴν ἐπωνυμίαν Κζαρεβίτο, δούς αὐτῇ τὸ δευτέρῳ αὐτοῦ υἱῷ Κωνσταντίνῳ. Οἱ ἄρχοντες τῆς Γεωργίας καὶ Ἰμπεράττης, ὑπὸ τῷ Ῥωσικῶν σκήπτρῳ ἦδη διατελοῦντες, ὀνομάζον αὐτοὺς czars.

(Encycl. Americ.)

—οοο—

Περὶ ταβάκου ἢ νικοτιανῆς ἑορτῆς.

Τὸ φυτὸν τοῦτο κατάγεται ἐκ τῆς Ἀμερικῆς, καὶ παρὰ τῶν κατοίκων τοῦ νέου αὐτοῦ κόσμου ἐλάμβανεν τὰ πρῶτα τῆς χρήσεως αὐτοῦ μαθήματα. Ἄλλ' οἱ μαθηταὶ ὑπερέβησαν μετ' ὀλίγου τοὺς διδασκάλους. Τοῦ ἀρχαίου κόσμου αἱ τέχναι ἐφαρμοσθεῖσαι εἰς τὸ νέον τοῦτο προϊόν κατέστησαν τὰ σχήματα τοῦ ποικίλου, ἐτελειοποίησαν τὰς ιδιότητάς του καὶ μετεβόθησαν τὰς διαφορὰς αὐτοῦ χρήσεις. Χωρὶς νὰ ἐρευνησώμεν ἐν ταῦτα ἂν αἱ χρήσεις αὐταὶ δικαιολογῶνται ἀπὸ τὸ λογικόν, πρέπει ν' ἀναγνωρίσωμεν ὅτι ἔχουσι δυνατὰ θέλητρα, καθότι ἐδυνήθησαν νὰ ὑπερβῶσι τὸσαυτὰ ἐμπόδια, ἐκ τῶν ἀποστάσεων, τῶν προλήψεων, τῆς ποικιλίας τῶν ἡθῶν, καὶ τῆς θρησκευτικῆς αὐτῆς προκύπτουσα. Ἡ ἱστορία τῆς εἰσαγωγῆς τοῦ ταβάκου εἰς τὴν Εὐρώπην εἶναι κατὰ πολλοὺς λόγους διδασκτική.

Ἡ πρώτη ἀποστολὴ αὐτοῦ ἔγινε περὶ τὸ μέσον τοῦ 15. αἰῶνος εἰς τὴν Ἰσπανίαν καὶ εἰς τὴν Πορτογαλίαν. Τὸ ὄνομα ταβάκος ἐδόθη εἰς τὰ ἀποξηραμένα φύλλα φυτοῦ τινος (τὸ ὄποιον οἱ αὐτόχθονες Ἀμερικανοὶ ἐκάλουον pelum) διότι ἐξήλθον ἀπὸ τινος τῶν Ἀντιλλίων νήσων (Antilles) καλουμένην Ταβάκον, καὶ κειμένην πλησίον τῶν παραλίων τῆς ἐπαρχίας Καρακίσου (Caracas)(1). Ὁ Κ. Νικότ, πρέσβυς τότε τῆς Γαλλίας εἰς τὴν Πορτογαλίαν, ἐπέμψε μικρὰν τινα ἐκ τῶν φύλλων αὐτῶν ποσότητα πρὸς τὴν Αἰκατερίναν τῶν Μεδίκων, εἰς τὴν ὁποίαν τοσοῦτον ἤρσαν, ὥστε μετὰ τινα καιρὸν ὁ ταβάκος ἔλαβεν εἰς τὴν Γαλίαν τὸ ὄνομα καὶ οἱ τῆς βασιλείας. Κατὰ τὴν αὐτὴν ἐποχὴν ὁ Καρδινάλιος Santa-Croce εἰσήγαγε τὸν ταβάκον εἰς τὴν Ἰταλίαν, ἐπιστρέφων ἐκεῖ ἐκ τῆς Ἰσπανίας, ὅπου ἐξεπλήρει εἰς διάστημα πολλῶν ἐτῶν χρεὴ ἀποστολικῶν ἀπεσταλμένων φαίνεται ὅτι τοῦ νέου αὐτοῦ παρμακίου ἡ κηρὶς ἐφάνη ὡς μέγα εὐεργέτημα εἰς τοὺς Ἰταλοὺς, καθότι ἡ εὐγνωμοσύνη τῶν ἦτον θορυβώδης, καὶ οἱ πρὸς τὸν Καρδινάλιον ἔπαινοι τῶν ἦσαν ἐνωμένοι μετὰ τοὺς ὁποίους ἔκαμον διὰ τὴν εἰς τὴν Ἰταλίαν εἰσαγωγὴν τοῦ ταβάκου ἑπαίνους.

Εἰς τὴν Εὐρώπην ἡ χρῆσις τοῦ τετρασπόμενου εἰς κόνιν ταβάκου ἐπροήρηθη τῆς τοῦ ταβάκου τοῦ καπνιστηρίου (τζίμβουκίου). Ἀλλὰ μετ' ὀλίγον ἀμφοτέρω τὰ εἶδη αὐτὰ τῆς χρήσεως τοῦ Ἀμερικανικοῦ φυτοῦ ἐλαβον τὴν αὐτὴν ὑπολήψιν. Μ' ὄλα ταῦτα ἡ ταβακοθήκη διετηρήθη εἰς τὰς ὑψηλότερας τῆς κοινωνίας τάξεις, ἀπὸ τῆς ὁποίας εἶχεν ἀρχίσει τὴν βασιλείαν τῆς. Ἐν τοσοῦτῳ ἡ Ἀγγλία δὲν ἔμεινε πάντοτε ὑποκειμένη εἰς τοὺς κινῶνας αὐτοῦς τῆς ἐθιμοταξίας. Ὁ ταβάκος εἰσήχθη ἐκεῖ παρὰ τῶν ναυτικῶν. Εἶναι γνωστὸν πόσῃ μεγάλῃ βοήθειαν ἡ περὶ τὸ καπνίζειν διασκέδασις χορηγεῖ ἐναντίον τῶν ἀηθῶν μακρὰς θαλασσοπολείας. Οἱ μὲν ἀποδίδουσι τὴν εἰσαγωγὴν αὐτὴν εἰς τὸν Οὐάλτερ Ῥαλίτζ (walter Raleigh) οἱ δὲ εἰς τὸν Φραγγίσκον Δράκον (Francois Drake) περιδοῦν θαλασσοπόρον, εἰς τὸν ὁποῖον ἐγνωστοποίησαν οἱ αὐτόχθονες Ἀμερικανοὶ τὴν ἐνέργειαν τοῦ καπνοῦ τοῦ ταβάκου ὡς πρὸς τὰς δυσπεψίας. Ὅθεν καὶ ἂν προέρχεται τὸ φυτὸν τοῦτο, ἤρασε πολλὰ εἰς τὴν ὑψηλὴν εὐγένειαν, καὶ μετέβη ἐπομένως καὶ εἰς τὰς λοιπὰς κλάσεις. Αἱ πρῶται ταβακοθήκαι ἐσυστήθησαν εἰς τὴν Ἀγγλίαν ἐκεῖ εἰς τὰς ἐγκληματικὰς δίκας οἱ ὀρκωτοὶ δικασταὶ ἐσυζήτουσαν τὰς ὑποθέσεις καπνίζοντες.

Ὀλίγον κατ' ὀλίγον ἡ ἐκ τοῦ καπνιστικοῦ ταβάκου προερχομένη ἀπασχόλησις αὕτη ἐξησθένησε, καὶ τὴν διαδέχθη ὁ συλλογισμὸς. Ὁ ταβάκος ἀπέκτησεν ἐχθροὺς ἄμα εὐρέθη ὑποκειμένος εἰς τὴν ἀσθηρότητα τῶν ἐρευθῶν. Ἱατροὶ πολλοὶ εἰς τὴν Γαλίαν ὠμίλησαν καὶ συνέγραψαν μετ' ἀσθηρότητα κατὰ τῶν καταχρήσεων τῆς ἡδονῆς, ἢ τῆς ὠφελείας αὐτῆς τοῦ ταβάκου, καὶ διὰ νὰ ἐμποδίσῃ μετ' ἀσθηρότητα ἐνέργειαν τοῦ λοιμοῦ τούτου τὰς προσόδους ὁ Φαγὼν (Fagon) ἱατρὸς περιδοῦς τότε ἐπεστήριξε δημοσίως πραγματεῖαν τινα, ὅπου τὰ

(1) Σ. Σ. Ἡ κενὴ αὕτη γνώμη ἀπερρίθη ἦδη καθόλου ὡς ἀνυπόστατος· ὁ περιόνομος Humboldt ἐν τῷ συγγραμμάτι αὐτοῦ Essai sur la Nouvelle Espagne. 6. ἐκδ. iii. 50, ἀπέδειξεν ὅτι ὁ ταβάκος ὀνομάζετο ἐν τῇ Χαυτικῇ γλώσσῃ ἡ σύριξ ἢ τὸ ὄργανον ὅπερ μεταχειρίζοντο οἱ ἐγγράμιοι καπνίζοντες τὴν βοτάνην. Ἐκ τούτου δὲ ὀνομάσαν οὕτω οἱ Ἰσπανοὶ καὶ αὐτὴν ταύτην, καὶ παρὰ τούτων ἔλαβον τὴν ὀνομασίαν καὶ τὰ ἄλλα ἔθνη.

ἰατροὶ τοῦ ταβάκου ἀποτελέσματα ἐξετίθεντο καὶ ἀπεδεικνύοντο διὰ πολυαριθμῶν παραδειγμάτων. Ἐνασχολημένος πολλὰ εἰς τὰ τῆς αὐτῆς ὁ Φαγὼν δὲν ἐδυνήθη τότε νὰ προεδρεύσῃ ὁ ἴδιος εἰς τὰς ἐπὶ τῇ πραγματεῖᾳ ταύτῃ γενομένας συζητήσεις. Ἀλλὰ διώρισεν ἐπὶ τούτῳ ὡς ἀντιπροσώπων τοῦ ἔτερον ἱατρὸν, ὅστις ἐνῶ ἐφαίετο αὐστηρότατος τοῦ ταβάκου δικαστῆς, ἐκράτει καθ' ὅλην τὴν διάρκειαν τῆς ἐπιστημονικῆς ταύτης συνεδριάσεως ταβακοθήκην, ἐκ τῆς ὁποίας ἐλάμβανεν ἀδιακόπως σχεδὸν ταβάκον. Τὸ ἀκρατήριον δὲν ἐδυνήθη εἰς τὴν περίστασιν αὕτην νὰ ἐμποδίσῃ τὸν γέλωτα, καὶ τῶν λόγων τοῦ Φαγῶνος ἡ ἀξία ἐξησθένησεν ὀλοτελῶς.

Εἰς τὴν Ἰταλίαν ὁ Πάπας Οὐρβάνος ὄγδοος (Urbain viii) ἐβρέψε τοὺς ἐκκλησιαστικοὺς τοῦ κεραινοῦς κατ' ἐκείνῳ, οἵτινες ἤθελον τολμήσει νὰ λάβωσι ταβάκον ἐντὸς τοῦ βείου ναοῦ. Ὁ ἀφορισμὸς οὗτος ἀνανεώθη ἐπομένως ἀπὸ τὸν διάδοχον τοῦ Οὐρβάνου. Περὶ τὰς ἀρχὰς τοῦ 18 αἰῶνος οἱ ἐφημέριοι τῆς Γαλλίας παρωργίζοντο πολλὰ ἀνεύχοντες εἰς τὰς ἐπὶ ἀμύμων ὀμιλίας των, κατ' ἐκείνῳ ἐκ τῶν ἐνοριτῶν των, ὅσοι ἐτάραττον τὴν θεῖαν ἱερουργίαν διὰ τοῦ κρότου, τὸν ὅποιον ἔκαμον συντριβόντες τὴν σιγῆν ἐκείνην τὸν ταβάκον των, διότι κατ' ἐκείνην τὴν ἐποχὴν οἱ χωρικοὶ καὶ πολλοὶ ἐκ τῶν κατοίκων τῶν πόλεων, ἔφερον μετ' αὐτῶν ἀντὶ ταβακοθήκης μίαν ἀκραν ἀκραίου ταβάκου, καὶ ἐν ἐργαλείῳ, ὅπως τὸν συντριβῶσι δι' αὐτοῦ ὁσάκις ἐλάμβανον ἀνάγκην. Οἱ Ὀθωμανοὶ ἦσαν τῶν χριστιανῶν αὐστηρότεροι ὡς πρὸς τὸ ἐγκλημα τοῦ καπνίζεσθαι. Ὁ Σουλτάνος Ἀμουράτς Α' καταδικάσας τοὺς καπνιστὰς τοῦ ταβάκου εἰς θάνατον. Τῆς Ῥωσσίας οἱ Ὀθωμανοὶ δὲν κατήντησαν εἰς τοιοῦτον βαθμὸν τὸν ἕληθόν των, ἐπαπειλοῦσαν μόνον τοὺς καπνιστὰς διὰ τῆς ἀκρωτηριασεως τῆς ρίνος των, θεωροῦντες, φαίνεται, τὸ μέλος αὐτὸ τὸ ἀνθρώπινον σώματος ὡς τὸ πλεόν ἐνοχον. Εἰς τὴν Ἑλβετίαν, εἰς τὴν κλασσικὴν αὐτὴν τῆς ἐλευθερίας γῆν, δὲν ἦτον πάντοτε δυνατόν νὰ μεταχειριζέται τις τὸν ταβάκον ἀτιμωρητῶς εἴτε εἰς κόνιν εἴτε εἰς καπνὸν· μέχρι τινὸς ἐν ἐλλείψει ἀπογορευτικῶν νόμων οἱ ἐνοχοὶ καταδικάζοντο ἀπὸ τὴν κοινὴν γνώμην. Ἀλλὰ τέλος πάντων οἱ ἄρχοντες τοῦ τόπου ἀπερρίσαν ν' ἀποβάλλωσι τὸν λοιμὸν, καὶ ἡ Γερουσία τῆς Βέρνης (Berne) ἔδωκε πρῶτη εἰς τὰς ἄλλας ἐπαρχίας τὸ παραδειγμα, δημοσιεύσασα κατὰ τὰ 1661 δεκάλογον τινα, ὅπου τὸ ἐγκλημα τοῦ καπνίζεσθαι ἀπηγορεύετο παρὰ τοῦ θεοῦ αὐτοῦ ὡς ἡ κλοπὴ καὶ ὁ φόνος. Εἰς τὴν Ἀγγλίαν ὁ Βασιλεὺς Ἰάκωβος Α' ὁ ἐπονομασθεὶς Σολωμῶν τῆς μεγάλης Βρετανίας, εἶχε δημοσιεύσει κατὰ τὸ 1603 ἔτος ἐν σύγγραμμά, ὅπου καταδέχεται νὰ καταβῇ εἰς πάλιν μετὰ τῶν πατριῶν τοῦ ταβάκου, καλῶν μετὰ μεγάλης αὐστηρότητος τὴν συνθήκην αὐτῇ ἀηρῇ εἰς τὴν ἔρασιν, εἰς τὴν ὁποίαν ἀποτρόπαιον, ἐπικίνδυνον εἰς τὸν ἐγκέφαλον, ἐπιβλαβῆ εἰς τὸ στήθος, καὶ διαχέουσαν περίεξ τοῦ καπνιστοῦ δυσωδουστάτας ἀναθυμιάσεις.»

Μ' ὄλας αὐτὰς τὰς προσπάθειάς τῆς πολιτικῆς, θρησκευτικῆς καὶ ἱατρικῆς ταύτης συμμαχίας, (2) ὁ ταβάκος βασιλεύει εἰρηνικῶς καὶ εἰς τὰ μέρη αὐτῆς ἀκμῆ, ὅπου προεγράφη ἄλλοτε μετὰ τῆς μεγαλυτέρας ἀσθηρότητος. Ἐν τοσοῦτῳ αἱ συζητήσεις δὲν ἐξητλήθησαν εἰσὶν ὡς πρὸς τὸ ἀντικείμενον τῶν ἱατρικῶν ιδιοτήτων του καὶ τῆς ἐπιβροχῆς, τὴν ὁποίαν ἐξασκεῖ ἐπὶ τῶν ὀργάνων, ἅτινα ὑπόκεινται συνήθως εἰς τὴν ἐνέργειαν του. Ἀλλὰ τὰ πάλιν δὲν λαμβάνουσι πλεόν διόλου μέρος εἰς τὰς διαφορὰς τῶν ἱατρῶν γνώμας ἐπὶ ἀντικειμένων τοσοῦτον δυσκόλων. Παράτηρεῖ τις μετὰ προσοχῆς, συνάξει τὰ διάφορα ἐκ τοῦ ταβάκου πηγάζοντα περιστατικὰ, λαμβάνει τὴν φροντίδα τοῦ νὰ ἀναλύῃ καθ' ὅσον εἶναι ταῦτα τοιαύτης νοσητικῆς ἐργασίας ἐπιδικτικῆς, καὶ ὁ τρόπος αὐτὸς τοῦ ἐνεργεῖν δύναται μόνος νὰ ὀδηγήσῃ μέχρι τέλους εἰς τὴν ἀλήθειαν.

Ὁ ταβάκος εἶναι φυτὸν ὠραῖον, ὑψοῦται μέχρις ἐνός καὶ ἡμίσεος μέτρον, ὅπου τῷ ἐπιτρέπεται ν' αὐξήσῃ καὶ ν' ἀνοθο-

(2) Σ. Σ. Ὁ ταβάκος ἡ καπνὸς ἐστὶ ἰσχυρὸν νωρκατικόν, ἀλλὰ καὶ δραστήριον διερεθιστικόν. Λαμβανόμενη ἐσωτερικῶς, εἰ καὶ κατὰ μικρὰ δόσεις, ἐνεργεῖ ὡς λίαν δραστήριον ἐμετικὸν καὶ καθάρσιον. Τὸ ἔλαιον αὐτοῦ ἐστὶ περιήρηον διὰ τὴν μεγίστην αὐτοῦ δηλητηριώδη δύναμιν. Ἐγγεμμένον εἰς πλῆθῆν ἐπιφέρει ἀποτελέσματα θανατηφόρα, ὡς ὁ τῆς ἐχίνης ἴος. Ἀρπύριμα, ζῆριον καὶ καπνὸν τούτου μεταχειρίζονται ἐπιτυχῶς οἱ γεωργοὶ πρὸς κατατροπὴν τῶν ἐντόμων.

φορήτη. Ἄλλ' οἱ καλλιεργοῦντες αὐτὸν δὲν φροντίζουν εἰμὴ περὶ τῶν φύλλων τοῦ μόνου καὶ θυσιάζουσι δι' αὐτὰ πᾶν ὅ,τι δύναται νὰ βλάψῃ τὴν ἀφθονίαν τοῦ προϊόντος· ἀφαιροῦσι τὸ ἐπάνω μέρος τοῦ στελέχους τοῦ φυτοῦ, καθὼς καὶ τῆς βλαστήσεως τὰ ὄργανα, μὴ διατηροῦντες ἀνεπάφους, εἰμὴ τοσοῦτους μόνον κλώνους, ὅσοι δύναται νὰ χορηγήσῃ τὴν ἀναγκαίαν σποράν.

Οἱ βοτανισταὶ ἀντεκατέστησαν εἰς τὸ ἀμερικανικὸν ὄνομα Ταβάκον τὸ ὄνομα Νικοτιανῆς, πρὸς μνήμην τοῦ Νικότου, μ' ὄλον ὅτι δὲν εἶναι βέβαιον ὅτι ὁ πρέσβυς οὗτος ἐγνωστοποίησε πρῶτος τὸ φυτὸν εἰς τὴν Γαλλίαν καὶ ἔπειθε κόκκους αὐτοῦ συγχρόνως μὲ τὰ προπαρσκευασμένα φύλλα. Ἐπειδὴ ἐπιμένουν πάντοτε εἰς τὴν συνήθειαν τοῦ νὰ δίδωσιν ἐν ὄνομα ἀνθρώπου εἰς πᾶν νέον φυτὸν, μεταφέροντές το οὕτως εἰς τὰς ἐπερχομένας γενεάς, δὲν ἤθελεν εἶσθαι δίκαιον, ἂν τὸ εἶδος τοῦτο τῆς ἀθανασίας ἀπεδίδοτο εἰς ἐκεῖνον ὅστις πρῶτος εἰσῆγαγεν εἰς τὴν Εὐρώπην τὸ προϊόν τοῦτο ξένου φυτοῦ; εἶναι γνωστὸν ὁ ταμβάκος, μεταφυτεύθη κατὰ πρῶτον εἰς τὴν Ἰσπανίαν διὰ τῆς φροντίδος τοῦ ἐκ Τολέδης (Toledo) Ἑρνανδῆς (Hernandes). Εἰς τὸ ὄνομα λοιπὸν τοῦ Ἰσπανοῦ αὐτοῦ ὠφείλετο ὅλη ἡ τιμὴ, καὶ ἡ λέξις Ἑρνανδῆς (Hernandesia) δὲν ἤθελεν εἶσθαι οὔτε πλέον μακρὰ, οὔτε πλέον κακόφωνος, ἀφ' ὅ,τι ἡ λέξις Νικοτιανῆ.

(Ἀνθολ. Κοιν. Γνώσ.)

ΔΙΑΦΟΡΑ.

Τῆ 20 λήγοντος ἐτελέσθη μετὰ πλείστης ὄσης λαμπρότητος καὶ γενικῆς χαρμονῆς ἡ ἐπέτειος ἑορτὴ τῶν γενεθλίων καὶ τῆς εἰς τὸν θρόνον ἀναβάσεως τῆς Αὐτοῦ Μεγαλειότητος τοῦ Σεβαστοῦ ἡμῶν Βασιλέως. Ἐν τῷ ναῷ τῆς ἁγίας Εἰρήνης, φαιδρῶς διακεκοσμημένῳ, ἐψάλη ἡ συνήθης δοξολογία. Ἡ Α. Μ. ὁ Βασιλεὺς εἰσέρχεται ἤδη εἰς τὸ 41 ἔτος τῆς ἡλικίας Αὐτοῦ, γεννηθεὶς τῆ 20 Μαΐου 1815. Πρώτη καὶ θερμοτάτη εὐχὴ πάσης Ἑλληνικῆς καρδίας ἐστὶν ἡ ὑπὲρ τῆς ἐπὶ μάλιστα πικρᾶς τῆς πολυτίμου ζωῆς τοῦ Βασιλέως, πρὸς εὐδαιμονίαν τῆς κλεινῆς Ἑλλάδος, ἐφ' ἣν ἀνέτειλεν ἥλιος σωτηρίας ἀπὸ τῆς ἐλεύσεως εἰς αὐτὴν τῆς Αὐτοῦ Μεγαλειότητος. Ὁ θεόδημος τοῦ Ὁθωνος θρόνος ἐστὶν ἡ βᾶσις τῆς ὑπάρξεως αὐτῆς καὶ εἰς τοὺς ἐπ' αὐτὸν εὐκλεῶς καθημένους ἀτενίζει πλήρης πίστιος καὶ ἐλπίδος πᾶς Ἕλληνας ὀρθολόγους· ἐξ Αὐτῶν προσδοκᾷ ὁ Ἕλληνας τὴν δόξαν καὶ τὴν εὐπρέπειαν καὶ τὸ μεγαλεῖον τῆς πατρίδος, καὶ εἰς Αὐτοὺς ὀφείλει τὴν σωτηρίαν αὐτῆς ἀπὸ τῶν πολλῶν, ἃς ὑπέστη, δοκιμασιῶν.

— Ὅτε πρὸ ἔτους ἤδη ἡ Ἑλλὰς περιέστη εἰς ἀκροσφαλεστάτην θέσιν καὶ τὰ πράγματα αὐτῆς ἐπὶ ξυροῦ ἀκμῆς ἐγένοντο, ἐδέησε ἴν' ἀνατεθῆ ἡ διοίκησις τῆς ἐν τοιαύτῃ καταστάσει περιελευσμένης πατρίδος εἰς ἀνδρας δυναμένους τὸν παρόντα κίνδυνον ν' ἀναστειλώσιν, καὶ διὰ τῆς φρονήσεως, τῆς ἰκανότητος καὶ τῶν πολιτικῶν αὐτῶν σχέσεων ἐπὶ τὴν τελείαν θεραπείαν χωρήσωσι. Εἰς τῶν τοιούτων ἀνδρῶν εὐλογώτατα ἐθεωρήθη τότε καὶ ὁ γεροῦσιαστὴς Κ. Γ. Φύλλας, οὐτινος ὁ τέως βίος καὶ ἡ πολιτεία πρέσχε τὰ πιστὰ τοῖς πᾶσι, καὶ διὰ τοῦτο προσεκλήθη ἐπιμόνως ἵνα λάβῃ μέρος εἰς τὴν νέαν Κυβέρνησιν. Μετὰ πολὺν οὗτος ἐνδοιασμὸν ἐνέδωκε τέλος εἰς τὴν ὑπὲρ πατρίδος ἀνάγκην καὶ ἐδέχθη τὸ προσενεχθὲν αὐτῷ ὑπουργεῖον τῶν Ἐκκλησιαστικῶν καὶ τῆς δημοσίας ἐκπαιδεύσεως προσωρινῶς, μέχρι δηλ. τῆς ἐκ Παρισίων ἐλεύσεως τοῦ σεβασμίου καὶ ἐνκρέτου προέδρου τοῦ ὑπουργικοῦ συμβουλίου Κ. Α. Μυροκοροδάτου. Ἐλθόντος τούτου ὁ Κ. Φύλλας ὑπέμνησεν αὐτὸν τῆς συνθήκης ἐφ' ἣ ἐδέχθη τὸ ὑπουργεῖον καὶ ἐζήτησε τὴν ἀπ' αὐτοῦ ἀπόλυσιν, πλὴν ἀκούσας τῆς γνώμης τοῦ ἀνδρὸς τούτου, ὃν εἰλικρινῶς σέβεται καὶ τιμᾷ καὶ ἀγαπᾷ, ἔμεινεν εἰς τὸ ὑπουργεῖον. Ἐκτοτε δὲ πολλάκις παρεκίλεσε τὸν Κ. πρόεδρον ἵν' ἀπαλλάξῃ αὐτὸν τῆς βαρείας καὶ δυσκόλου ταύτης ὑπηρεσίας· τοῦτο ἐποίησε καὶ τελευταῖον μετὰ πλείονος μάλιστα ἢ ἄλλοτε ἐπιμονῆς, ἐνεκα γνωστῶν γεγονότων καὶ ἀγνώστων τοῖς πολλοῖς ἡμῖν περιστάσεων. Τὴν ἐπιμονὴν δ' αὐτοῦ ταύτην οὐδεμίαν προτροπὴν, οὐδεμίαν προσπᾶθειαν ἠδυνήθη μέχρι τοῦδε νὰ μεταλλάξῃ, διότι νομίζει εὐκολωτέραν τὴν ἐκ τοῦ ὑπουργείου ἀπομάκρυνσιν αὐτοῦ ἢ τὴν κατὰ τὴν γνώμην αὐτοῦ ἰκνοποίησιν τῆς προσβληθείσης ἐξουσίας καὶ

τῆς κοινῆς τάξεως, καὶ ἦιτον ταύτης ἐκείνην ἀπλουστέραν καὶ δυσάρεστον, μᾶλλον δ' αὐτῷ ἐφετήν. Ἡ περὶ τούτου κρίσις διαρκεῖ ὑπὲρ τὸν μῆνα ἤδη καὶ τὸ τέλος αὐτῆς, εἰ καὶ ἐγγύτατον, ἐντελῶς ὅμως ἀγνοεῖται. Ταῦτα ἐνομίσαμεν ἀναγκαῖον νὰ δημοσιεύσωμεν πρὸς κατασίγασιν ἀδεσπότων τινῶν λόγων, διαδιδόμενων ὑπὸ τῶν ἐχόντων συμφέρον ἵνα ἐνσπείρωσιν ἐκάστοτε σκάνδαλα μεταξὺ τῶν ἐν ἀδελφικῇ ἀγάπῃ καὶ ὁμονοίᾳ διατελούντων Κ. Κ. ὑπουργῶν, ὑπὲρ τῶν συμφερόντων τῆς πατρίδος παντὶ σθένει ἀγωνιζομένων καὶ κατὰ τὸν ἐνὸν αὐτοῖς ὁσημέραι ταύτην ὠφελοῦντων.

— Τῆ 20 λήγοντος ἐτελέσθη ἐν τῷ Πανεπιστημίῳ Ὁθωνος ἡ ἐπέτειος ἑορτὴ τῆς καθιδρύσεως αὐτοῦ. Ὁ καθηγητῆς τῆς κλινικῆς Κ. Μακάς ἐξεφώνησε λόγον περὶ Γυμναστικῆς.

— Ὁ πρόεδρος τοῦ Ἀρείου Πάγου Κ. Γ. Α. Ῥάλλης ἐκδίδει τρίτον τοῦς Ἑλλ. Κώδικας, μετὰ πλείστων προσθηκῶν καὶ νεωτέρων διορθώσεων, καὶ λεπτομερεστάτης συμφωνίας τῶν σχετικῶν αὐτῶν διατάξεων. Ὁ ἐπὶ τέλους αὐτῶν λεπτομερεστάτος πίναξ ἀπάσης τῆς ἐν τοῖς Κώδικι περιλαμβανομένης νομοθετικῆς ὕλης, τελειοποιηθεὶς ἤδη διὰ νέας ἐπεξεργασίας, παρίστη μεθοδικὴν ἀνάλυσιν ἀπάσης τῆς Ἑλληνικῆς νομοθεσίας, καὶ καθιστᾷ πρόχειρον τὴν ἀνεύρεσιν ὁποιασδήποτε αὐτῆς διατάξεως καὶ διὰ τὸν πάντη ξένον τῆς νομικῆς ἐπιστήμης ἀναγνώστην.

Μὲ ὄλας δὲ τὰς γενομένας νέας προσθήκας καὶ βελτιώσεις, ἡ τιμὴ τοῦ βιβλίου, συγκειμένου ἐκ δύο ὀγκωδῶν τόμων 16ου σχήματος, μένει ὡς καὶ ἄχρι τοῦδε, δραχ. δώδεκα διὰ τοὺς ἀπὸ τοῦδε καὶ πρὸς τῆς ἐκτυπώσεως τοῦ βιβλίου ἐγγραφησομένους συνδρομητάς· διὰ δὲ τοῖς μὴ τοιούτους τιμᾶται δραχ. 15.

— Ὁ Σιδηρόδρομος τοῦ Πανάμα ἐτελείωσεν ἤδη. Τὴν 28 Ἰανουαρίου 1855 διήλθεν ἡ πρώτη συνοδεία τὸν ἰσθμὸν ἀπὸ τοῦ ἐνὸς εἰς τὸ ἄλλο ἄκρον. Σήμερον ἡ περαιώσις τοῦ ἰσθμοῦ, ἀπαιτοῦσα τὸ κατ' ἀρχὰς μέχρι 17 ἡμερῶν, καὶ διὰ τῶν συνήθων μέσων μετὰ ταῦτα 3 ἡμερῶν, γίνεται ἐν διαστήματι 6 ὡρῶν, καὶ ἴσως ἀκολούθως εἰς 4 μόνον, ὡς ἀγγέλλουσι.

(Αἰ Πάτρι.)

ΙΣΤΟΡΙΚΑΙ ΠΑΡΑΔΟΣΕΙΣ.

ὑπὸ τοῦ Καθηγητοῦ Φ. ΜΑΟΥΛΕΤΤΗ ΛΑΒΡΟΥΓΙΕΡΟΥ.

Περιέχουσαι τὰ ἐξῆς μαθήματα

Διδασκαλίαν τῆς Ἀγγλικῆς καὶ τῆς Λατινικῆς καὶ Γαλλικῆς Γλώσσης. Ἀριθμητικὴν, Ἀλγεβραν, καὶ Γεωμετρίαν, Μαθηματικὴν καὶ Πολιτικὴν Γεωγραφίαν, Διπλογραφίαν καὶ Καλλιγραφίαν.

Σημ. α'. Διὰ τῆς ἐφαρμογῆς νέας μεθόδου, βεβαιωθείσης ὑπὸ τῆς πείρας, οἱ μαθηταὶ δύναται νὰ μνησθῶσι συγχρόνως, καὶ ἀνευ ματαίας δαπάνης χρόνου, τὴν Ἀγγλικὴν, καὶ Γαλλικὴν γλῶσσαν.

β'. Ὁ Καθηγητῆς ὁμιλῶν μετ' εὐχερείας τὰ Ἑλληνικὰ, δύναται νὰ εὐκολύνῃ πολὺ τοὺς μαθητάς του εἰς τὴν ἐκμάθησιν τῶν ἀνωτέρω γλωσσῶν.

γ'. Ἡ παράδοσις τῶν ἀνω μνημονευομένων μαθημάτων δύναται νὰ γίνῃ κατ' ἐκλογὴν ἢ νὰ σχηματίσῃ ἰδιαιτέρην τάξιν.

Πρὸς μείζονα πληροφορίαν, ὁ βουλόμενος δύναται νὰ διευθυνθῇ εἰς τὸν ἴδιον Καθηγητὴν, ἐν τῷ κατὰ τὴν ὁδὸν Αἰόλου Ξενοδοχείῳ τῆς Βιέννης.

Ἐν Ἀθήναις, τῆ 20 Μαΐου 1855.

ΕΙΔΟΠΟΙΗΣΙΣ.

Ἀδεία τῆς ἀρμοδίας ἀρχῆς καὶ γνώμῃ τῶν πλείστων ἐκ τῶν συνδρομητῶν ἡμῶν, ἡ Ἐφημερίς τῶν Μαθητῶν μετωνομάσθη ἤδη ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΤΩΝ ΦΙΛΟΜΑΘΩΝ.

ΕΚ ΤΗΣ ΤΥΠΟΓΡΑΦΙΑΣ ΙΩ. ΑΓΓΕΛΟΠΟΥΛΟΥ.

(Ὅδος Ἀθηνῶν, ἀριθ. 274.)